

JÕULUPIDU LEICESTERI EESTI MAJAS 1. detsembril

Ma olen Eesti Häälele mitmeid artikleid kirjutanud, sealhulgas ka jõulupidudest. Olin aga seekord kimpus, et millest kirjutada. Jõulupeod käivad meil Eesti Majas igal aastal sama plaani järgi. Külalised leiavad pikkade kaetud laudade taga oma nimekaardiga kohad, vestlevad tuttavate ja lauakaaslastega. Öhtu avatakse piduliku kõnega, mille järel serveeritakse traditsioonilist jõulurooga. Laualt ei puudu sealih, praekapsas, verivorstid, pohlamoosid, kõrvitsasalat ja veinipudelid. Paljud toidunaised ja baaris pakutavad eesti joogid on just selleks puhuks Eestist tellitud.

Kui kohud head-paremat täis, teab ka jõuluvana uksele koputada. Lastel on siis võimalus esineda luuletuste ja lauludega ning kõik esinejad saavad tänutäheks kingikotid. Peale jõuluvana lahkumist on sobilik loosida loterii auhinnad ning nii on ka täiskasvanuil võimalik endale kingitused saada.

Baar on alati avatud nii kaua kui pidulisi jagub ja kui toidunõud koristatud, siis vabastatakse tantsupõrand laudadest, et tantsukeerutajatele ruumi teha.

Foto: Marju Põld

Ja nii ma siis mõtisklesingi selle üle, et kui kõik jõulupeod toimuvad sama plaani järgi, siis mis on see, mis selle aasta peo omanäoliseks tegi. Ja eriline ta ju siiski oli.

On tõsi, et keeleteo lapsed olid selleks aastaks veelgi rohkem laule õppinud. Esinemise kogemust neil väikestel tublidel eestlastel natuke napib, nii et väike esinemise närv oli sees. Loodan, et see jäi suuremas jaos pealtkuulajatel märkamata. Igal aastal on ka peost osavõtjad veidi erinevad. See teeb peo mõnusaks ja tore on alati uusi tutvusi sobitada.

Kas sellest siiski piisabki omanäolisuseks?

Peale väikest kaalumist jõudsin aga arusaamisele, et ma vaatsin kogu üritusele täiesti vale nurga alt. Tegu on ju traditsioonilise jõulupeoga! Traditsioon ise tingib, et kogemus oleks eelnevate aastatega sarnane. Kas te kujutate ette, kui jõululaualt puuduks verivorst või praekapsas? Eriline ja omanäoline võibolla tõesti aga mitte see "õige" jõulupidu. Nii jäigi mu süda rahule, et järjekordselt saime Leicesteris hakkama ühe tõsiselt traditsioonilise jõulupeoga. Head jõuluoootusaega!

Eva Piirimägi, Leicesterist

Foto: Toomas Ojasoo

1 Jõulupidu Leicesteris
Festival 'Estonia Now' Glasgows

2 Ümarlaud Londonis
Saatkonnas
Eesti uudised

3 Jõulutervitused
Advent 2018

4 Jõuluturg Tallinnas
Laste jõulujoonistused

5 English section
Kokakunst

6 Üritused Teated
Uudised

Järgmine Eesti Hääl ilmub
16. jaanuaril
Kaastööd ja kuulutused palume hiljemalt 7. jaanuariks

FESTIVAL 'ESTONIA NOW' GLASGOWS

Šotimaal Glasgow's toimus 12.–18. novembrini Eestit ja Eesti kultuuri tutvustav mahukas festival Estonia Now, millega tähistati Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva. Nädala jooksul sai külastada üritusi linna seitsmes eri kohas ning festivali suursündmuseks olid Eesti Rahvusballeti etendused Tramways, mis läksid täissaalile.

Eesti saatkonna kultuurinõuniku Kersti Kirsi sõnul on Glasgow elav, arenev ja noor linn, kus huvi teiste maade ja kultuuride vastu on suurem kui pealinnas Edinburghis.

„Kõnekas on ka fakt, et Eesti ja Šoti kultuurisidemed on tugevad just Glasgow's. Siin on varasemalt töötanud dirigent Neeme Järvi, hetkel elab Glasgow's tantsija Eve Mutso ning ülikoolis õpetavad eesti õppejõud ja õpitakse eesti keelt. Siinses mainekas kunstikoolis ja konservatooriumis on õppinud paljud meie kaasmaalased ja siin asub ka arvukalt Eesti autoreid avaldanud kirjastus Vagabond Voices,“ loetles Kirs.

Foto: Natalia Poniatowska

Eesti Rahvusballeti kunstilisel juhil Toomas Eduril on hea meel, et trupp sai osaleda festivalil Estonia Now ja tutvustada nüüdisaegseid Eesti koreograafe. „Eriline on meie esinemine ka selle poolest, et ühes Eestiga tähistab oma 100. sünnipäeva ka Eesti ballett,“ viitas Edur.

Šoti publikule tutvustati kolme erineva koreograafilise käekirjaga lühiballetti:

- San Francisco Balleti esisolist Tiit Helimetsa loodud „Aeg“,
- Toomas Eduri 2009. aastal Londoni Püha Pauli katedraalis esietendunud balletti „Vaikivad monoloogid“ ja
- Šoti Balleti kauaaegse esisolisti ja vabakutselise koreograafi Eve Mutso värsket teost „Kaja“, mille esietekanne oli 8. novembril Tallinnas

Kaunite kunstide keskuses Tramways linastus Kulla Laasi ja Kaisa Maasiku kureeritud Eesti kunstnikefilmide programm „Katse ja eksitus“, mille võtmesõnadeks on igapäevsus ja sellega toimetulek. Väljas olid Flo Kasearu, Mari-Leen Kiipli, Paul Kuimeti, Laura Kuuse ja Camille Laurelli, Mark Raidpere, Liina Siibi, Ingel Vaikla ja Marge Monko tööd. Näitust täiendas 12. novembril toimunud Marge Monko vestlusõhtu teemal „Contemporary Love“ Glasgow Kaasaegse Kunsti Keskuses, mille korraldas TalkSeePhotography.

Koostöös Kanuti Gildi Saali ja Sõltumatu Tantsu Lavaga toodi 13.–14. novembril Glasgow's lavale mitu erinevat tantsuetendust: Mart Kangro „Start“, Karl Saksa „Seisund ja Disain“ ning Sigrid Savi „Imagine There was a Fish“. Samuti osalesid meie koreograafid koos kohalike tantsijatega erinevates töötubades.

Nädala pikkusesse festivali mahtusid nelja Eesti filmi linastused Glasgow Film Theatre'is. Külakostiks viidi Rainer Sarneti „November“, Anna Hints „Jää“ ning Katrin ja Andres Maimiku „Minu näoga onu“.

järgneb lk. 2

Eesti Hääle toimetused on avatud esmaspäevast reedeni
kell 11.00 kuni 16.00.
Tel: 0115 8776877
Teistel aegadel palume võtta ühendust e-posti teel.

ÜMARLAUD SAATKONNAS

3. novembril toimus Eesti saatkonnas Londonis kaheksas „Ümarlaud“. Kohale tulid delegaadid põhja-, kesk- ja lõuna Inglismaalt arutama tegevusplaane järgmiseks aastaks ning andma tagasisaadet sellele aastale.

Loomulikult tähistati Eesti Vabariigi 100. aastapäeva paljudes kohtades. Aasta jooksul oli ka teisi traditsioonilisi üritusi (emadepäev, jaanipäev ja tulemas on jõulupeod) mis tõid kokku eestlasi ja eestlaste sõpru. Eriti silmapaistev oli Euroopa eestlaste viies laulu- ja tantsupidu septembrikuus Leicesteris. Osa võttis rohkem kui 230 lauljat ja tantsijat. Esines ka tuntud Curly Strings bänd.

Aasta ülevaates mainiti ka Eesti koole Londonis ja põhja Inglismaal ning Leicesteris alustanud väikeste laste mänguringi. Suureks kahjuks Eesti Abistamise Komitee pühapäevased lõunad Londoni Eesti Majas enam ei toimu kuna Ida Lemsalu on peale mitut aastat pidanud lõpetama selle töömahuka, aga väga tänuväärse ürituse korraldamise.

Ümarlause diskussiooni ajal pandi kirja ka järgmise aasta ürituste kuupäevad, et saaks varakult teatada publikule ja poleks tähtsamaid üritusi samal päeval. „IES Tulevik“ tähistab 45. aastapäeva 11. mail Catthorpe Manoris. Tulevik asutati 1974. aastal „Eesti noorte Grupi“ nimega. Augustikuus on veel üks tähtis juubel - Eestlaste laste ja noorte suvelaager saab 70 aastaseks. Laager toimub Catthorpe's. Lõpupidu on 17. augustil.

Ümarlaud lõppes Triinu Rajasalu ettekandega Brexitist, mis on Suurbritannias elavatele eestlastele väga tähtis. Brexit mõjutab nii noori kui ka vanu, eriti neid kes põgenesid ja jõudsid Inglismaale, ja ei ole võtnud Briti kodakondsust tänapäevani.

Tiina Intelmann - Suursaadik Triinu Rajasalu - Meedia ja avalikud suhted
Priit Masing - Majandusdiplomaat
Reet Järvi - Inglismaa Eestlaste Ühing, Eesti Hääl, Klubi Eesti Kodu Bradford
Toomas Ojasoo - Inglismaa Eestlaste Ühing, Eesti Hääl
Astrid Edwards - Inglismaa Eestlaste Ühing, Klubi Eesti Kodu Bradford
Kadri Saat - Nottinghami Eestlased
Lagle Heinla - EELK Londonis / Inglismaal Adelines Beermann - EELK Londonis
Piret Randam - Eesti Abistamise Komitee
Katrin Legrain, Aili Nurk, Merike Taal - Eesti Maja Londonis
Jane Bakhoff - Londoni Eesti Selts, Keelekindlus
Karin Blakeley - Põhja-Inglismaa Eesti kool
Kerli Lixor - Eesti Kool Londonis
Reet Kromel - Londoni Naiskammerkoor ja REE koor
Eva-Maria Tõnson - Cambridge'i Ülikooli Eesti Selts

algus lk. 1

'ESTONIA NOW'

Glasgow Ülikool tutvustas Eesti ajalugu ja tänapäeva poliitikat. Kelvin Hall's linastus Kiur Aarma ja Raimo Jõeranna film „Rodeo“ ning loenguga esines Eesti suursaadik Londonis Tiina Intelmann.

Strathclyde'i Ülikooli tehnoloogia-ja innovatsioonikeskuses tutvustasid Linnar Viik ja Adam Rang Eesti e-riigi toimimist. Üritus toimus koostöös FutureScot'ga. Eesti elektroonilise muusika suurmimed Hypnosaurus, DJ Ilmajaam, Hape ja Cubus Larvik koos Glasgow muusik Ajay C-ga astusid üles tuntud klubis Stereo. Festivalil sai šoti publik maitsta ka Eesti toitu, mida pakuti ajaloolises restoranis Gandolfi Fish.

Foto: Natalia Poniatows-

Festival toimus koostöös paljude Šoti kultuuriasutuste ja Eesti organisatsioonidega. Festivali korraldajad tänavad toetuse eest: Riigikantselei EV100 korraldustoimkonda, Kultuuriministeeriumi, Välisministeeriumi, Kanuti Gildi Saali, Sõltumatu Tantsu Lava, Rahvuskooper Estoniat, Fotokunstnike ühendust Foku, Powerplanti, Eesti Autorite Ühingu, EASi ja Kultuurkapitali.

UUS KAITSEVÄE ÜLEM MARTIN HEREM

Kindral Riho Terras andis teisipäeva 4. detsembri pärastlõunal kaitseväge peastaabi ees korraldatud pidulikult rivistusel kaitseväge juhtimise koos kaitseväge lipuga üle kindralmajor Martin Heremile.

Tseremoonial tänas peaminister Jüri Ratas kaitseväge senist juhatajat kindral Terrast panuse eest kaitseväge ja kogu Eesti julgeoleku tugevdamisel. "Meie ja kogu maailma julgeolekut vaadates olid need murrangulised seitse aastat. Samas on Eesti julgeolek muutunud kindlamaks ja selles on kindral Terrasel olnud üks kandvamaid rolle," ütles Ratas rivistusel peetud kõnes.

Ratase sõnul töötas Terras sihikindlalt ja sirgeselgselt selle nimel, et kaitseväge ja Kaitsealiidu tegelik võitlusvõime kasvaks. Uuele kaitseväge juhatajale Martin Heremile soovis peaminister jõudu, sihikindlust ja koostöömeelt.

Pidulikult tseremoonial olid kohal eks-president Arnold Rüütel, riigikogu esimees Eiki Nestor, kaitseminister Jüri Luik, endised kaitseministrid Mart Laar ja Jaak Aaviksoo, välisriikide diplomaadid ja kaitseatašeed, väeliikide ülemad ning kõrgemad ohvitserid.

Kindralmajor Heremi teenistus kaitseväes algas 1992. aastal.
err

EESTI LIPP

21. novembril sai Eesti riigilipp 100-aastaseks

Eesti kuulub maailma riikidest selle 10% hulka, kelle lipp on üle 100 aasta vana. 21. novembril 1918 võeti sinimustvalge esmakordselt kasutusele riigilipuna.

Eesti lipu algeks oli 1860. aastal Karlsruhe asutatud liivimaalaste üliõpilaskorporatsiooni Baltica-Borussia Danzig (algse nimega Livonia) lipp, mille värvid olid helesinine, must ja valge. 1881. aastal määrati see ka üliõpilaskorporatsiooni Vironia lipuks ning hiljem sai sellest Eesti Üliõpilaste Seltsi lipp.

24. veebruaril 1918 kuulutati sinimustvalgete lippude lehvides välja Eesti Vabariik.

12. novembril või 12. detsembril 1918 heisati sinimustvalge lipp esimest korda Toompeale Pika Hermannitorni tippu. Lipu heiskajad olid Kaarel Uusma, Oskar Siik ja Karl Kriisk.

21. novembril 1918 määras Ajutine Valitsus sinimustvalge lipu Eesti riigilipuks, mis ajast peale võeti lipp ametlikult riigilipuna kasutusele.

Maailma riikidest vähem kui kümnendikul on lipp üle 100 aasta vana. Veel haruldasem on, et esimene lipp on alles.

AASTA KODANIK 2018

Kultuuriminister Indrek Saar kuulutas 28. novembril toimunud kodanikupäeva tseremoonial aasta kodanikuks Teeme Ära Maailmakoristuspäeva ühe initsiaatori ja eestvedaja Eva Truuverki.

Tänavuse aasta kodaniku konkursi moto on „Ühine riik liidab“, mis lähtub Eesti Vabariigi saja aasta juubelist ja Euroopa kultuuripärandiaastast.

Eva Truuverk on Maailmakoristuspäeva üks initsiaatoreid ja eestvedajaid ning Teeme Ära sihtasutuse juhataja.

Kultuuriminister Indrek Saare sõnul on Eesti juubeliaastal eriline heameel tõsta esile inimesi, kelle ideede, hoole ja tegude toel elame avatud, sõbralikus ja tulevikku vaatavas riigis, kus igal inimesel on võimalus vabaks eneseteostuseks. „Tunnustan vastset aasta kodanikuks Eva Truuverki, kelle juhtimisel kinkisid tugeva visiooniga,

teotahtelised, endasse ja kaaskodanikesse usuvad Eesti kodanikud kogu maailmale puhtama keskkonna ja uue võimsa tava: ülemaailmsed koristustalgud. Nad andsid ühtlasi ka meile usku ja kinnitust juurde, et väike suudab korda saata suuri asju: liita ühise eesmärgi ja väärtuste nimel tegutsema terve maailma,“ ütles minister Saar.

Eva Truuverk sõnas „Usun, et Eesti 100. sünnipäeva puhul tegime tõesti suure kingituse Eestile ja kogu maailmale, tuues ühiselt koristama kokku 17 miljonit kodaniku 158 riigis. See on suurim aktsioon, mida eestimaalased kunagi on meie planeedil korraldanud. Suur tänu kõikidele mõttekaaslastele, osalistele ja partneritele, kelle abiga see võimalikuks sai“.

KAITSELIIDU JA KAITSEVÄE ESINDAJAD MÄLESTASID VABADUSSÕJAS HUKKUNUID

28. novembri hommikul varavalges asetaskid Maarjamäel kommunistiohvrite mälestusmemoriaalile Kaitsealiidu ülem kindralmajor Meelis Kiili ja kaitseväge juhataja asetäitja kindralmajor Indrek Sirel Vabadussõjas langenud kaadriohvitseride auks mälestuspärja. Lisaks asetaskid kindralid künlad memoriaalile oma lähedaste auks, kes surid vangistuses või asumisel.

Kaitsealiidu ülem tõdes, et sada aastat tagasi alanud Vabadussõda oli noore Eesti suur proovikivi. „Täna oleme taas valmis kaitsma oma inimesi ja oma riiki ükskõik mil viisil ning kõikide vahenditega kui selleks peaks vajadus olema,“ kinnitas kindralmajor Meelis Kiili.

Kaitsealiitlased asetavad täna üle Eesti mälestuskünlad Vabadussõja mälestusmärkidele.

Eestis algas Vabadussõda 28. novembril 1918. aastal kui kahe diviisiga tungisid Nõukogude Venemaa väed üle Eesti piiri Narva. Vabadussõja alguses võitlesid Eesti eest Tallinnast kohale viidud gümnasistid ja Narva koolipoisid. Eesti rahvaväe organiseerimine oli alles alanud ja rindele suudeti saata umbes 2200 meest, lisaks 14 000 kaitsealiitlast, kellest vähemusel olid relvad ja varustus.

Vabadussõda lõppes 2. veebruaril 1920. aastal kui Eesti ja Nõukogude Venemaa sõlmisid Tartu rahulepingu. Vabadussõjas langes üle 3000 eestlast ja 14 000 sai haavata. Kokku on Eesti kaadriohvitseride mälestusmärgil 801 ohvitseri ja sõjaväeametniku nime. Ligi kaks kolmandikku neist oli osa võtnud Vabadussõjast. Nende hulgas oli 198 Vabadusristi kavaleri. Kaitsealiit

Eesti Hääle toimetused soovivad kõigidele sõpradele ja tuttavatele nii kodumaal kui võõrsil rõõmsaid jõulupühi ja õnnelikast uut aastat!

With best wishes for Christmas and the New Year to all our readers, who have steadfastly supported us.

HÄID PÜHI SOOVIVAD

INGLISMAA EESTLASTE ÜHING
ABISTAMISE KOMITEE LONDONIS
IES „TULEVIK“
EELK LONDONI KOGUDUS
EESTI KODU KLUBI BRADFORDIS
LEICESTERI EESTI MAJA
LONDONI EESTI SELTS
NOTTINGHAMI EESTLASED

Ants ja Tiina Aug Pärnus
Silvi ja John Billington
Adrian ja Karin Blakeley
Astrid, Alexander ja
Kristian Edwards
Kalev Epro
Bob ja Lynn Haidak
Helga Heinastu
Sirje Ilmari
Virge ja Nigel James
Lydia Järvik
Elfriede Kasela
Laura, Chris ja Emilia
Tiina Kõiv, Krõõt Kidson-
Petlem perega
Ene-Karmen, Iain, Kirstin
ja Alasdair Kuusik-Forsyth
Hedda-Ingrid Kuusik
Rein Laasna
Igor Linberg
Maimu, Tiiu, Bernie ja Eimi
Ida Lemsalu

Lya Leppik
Karin Mason
Reet ja Toomas
Helgi Öpik
Liivi, Urve ja Lembit Öpik
Lia Ottan
Ingrid Pajo
Maiu ja Enn Part
Perekond Rajamets - Tiina,
Tiiu ja Tom
Inger Rebas
Gunnar ja Maarja Reiman
Vello ja Helena Riik
Tiina Sanfourche
Martin, Leena ja Tobias
Schröder
Lembit Selgis, Ellen
Tammeorg-Selgis ja Hija
Selgis kodumaal.
Linda ja Hillar
Malle Toom perega
Herbert ja Helle Vare
Evald Veersalu

Head kaasmaalased Suurbritannias!

2018. aasta on olnud meie kõigi jaoks väga eriline. Eesti Vabariik sai sajandivanuseks. Üle kogu Ühendkuningriigi toimus kümneid Eesti juubelile pühendatud üritusi. Ma soovin südamest tänada eesti kogukondi, kelle panus juubeliaasta tähistamisse on olnud hindamatu. Tänu teile said väga paljud siinsed inimesed Suurbritannias osa killukesest Eestist, meie keelest, kultuurist ja traditsioonidest.

Ka teie olete osa tänasest globaalsest Eestist, te kujundate Eesti mainet ning aitate teha Eestit suuremaks.

Hoidkem Eestimaad ikka oma südames!

Soovin kõigile Eesti Hääle lugejatele rahulikke advendiaega, kauneid jõule ning edukat uut aastat!

Tiina Intelmann, Suursaadik

Jõulud 2018

Advendi algus - Kas oled see Sina?

Kui siis Johannes vangihooes kuulis Kristuse tegudest, saatis ta oma jüngreid temalt küsima: „Kas oled sina see, kes pidi tulema, või peame teist ootama?“ (Mt 11)

Tundub, et Johannese usk pole enam kindel. Vangis olles kuuleb ta Jeesuse ytegudest, kuid kõhkleb. Võib olla ta eeldas rohkemat, ootas midagi suuremat ...sest maailm ei muutud.

Sama küsimust esitatakse tänase päevani, miks ei lõppe kannatus ja kurjus kohe?

On loomulik, et me aeg ajalt tahame muutusi kohe, armastuse töö on aega nõudev ja vaevaline. Täis riske ja kannatusi. Isegi kristlastene me kaotame mõnikord sihi ja kõhkleme. Me armastame rääkida oma nõrkusest ja suutmatusest midagi korda saata ning väidame, et kõik on Kristuse kontrolli all, justkui vabastades endid vastutusest. Me unustame, et Jumala vägi sündis sõimes, kannatas ja suri selleks, et Tema tõeline vägi saaks ilmsiks ülestõusmises. See ülestõusmise vägi teeb meid vabaks hirmust ja vajadusest olla kontrolli all, see kinnitab meie usku ja innustab meid maailma muutma, üks heategu korraga.

Meie kannatamatus maailma asjades on sarnane sellele, mis sundis Johannest küsima “kas sina oled see, kes tulema pidi?”

Mida vastas Jeesus?

Ta ütles: “minge ja teatage Johannesele mida te olete kuulnud ja näinud!” Vastus on kogemuses, vastus on usus.

Olgu meie südame palve nende Jõulude ajal, et me kogeksime kannatlikust, leiaksime Jõuluime väge igas meie päevas ja et Jumala armastus oleks valguseks meie elus.

Aamen.

Õp. Lagle Heinla

**Üle laia lageda,
lumivalge, uinund maa
sõidab linna jõulumees
kristalses täheöös.**

**Kaugelt, kaugelt Põhjamaalt
täna ruttab siia ta,
põhjaõdrad, kaelas kuljused,
on iidse saani ees.**

**Aisakell, aisakell,
kingul, orus, mäel.
Aisakella helinal meil
on jõulud jälle käes.**

**Täna jõulukuuse all
laste pilgud säravad,
õhtutund on ukse ees, -
kuhu jääb küll jõulumees?**

**Igas väikses käharpeas
juba salmid ammu reas,
küllap tarvis läheb kohe neid,
kui kuulda kuljuseid.**

**Aisakell, aisakell,
kingul, orus, mäel.
Aisakella helinal meil
on jõulud jälle käes.**

Allikas:

<https://luuletused.score.ee>

JÕULUPIDU LONDONIS

Fotod: Ly Tu-

Traditsiooniline Londoni Eestlaste Jõulupidu toimus sellel aastal juba kõigile tuttavaks saanud Wandsworth Civic Hallis.

Pidulikku peolauada katsid maitsvad eestimaised jõuluroad. Põnevad tegevust jätkus kogu peo vältel nii suurtele kui väikestele külalistele.

Lapsi ootas jõuluvana kingikotiga, üheskoos loeti jõulusalme ning tantsiti vahvat jõulutantsu.

Suuremaid külalisi kutsus hoogsale tantsule Juri Homenja.

Londoni Eesti Selts soovib kõigile ilusat jõuluaega, imelisi hetki pere, sõprade ja kolleegide seltsis ning head uut aastat!

LES esinaine, Tiia Avastu

Foto: Tiia Avastu

LONDONI EESTI KOOLI LASTE JOONITUSED

TALLINNA JÕULUTURG 2018

Foto: Peeter

Traditsiooniliselt avas Tallinna Jõuluturg ka tänava oma lava ja müügikioskid novembris, et jõuluhõngulist muinasmaad saaks nautida võimalikult kaua.

Tallinna Jõuluturg vaimustab kõiki oma hubasuse, ajaloolise asukoha, poeletuhande aastaste majade ning pikkade traditsioonidega. Viimastel aastatel on Tallinna Jõuluturg leidnud aina rohkem kajastust välismaailmas, see on mitmel korral valitud kümnete tuhandete jõuluturgude seast üheks maailma parimaks.

Juba kõrgub Raekoja platsil kahar kuusepuu, jõulude sümbol, mis esimest korda maailmas püstitati just siinsamas aastal 1441.

Tänavuste jõulude ajal ehib Raekoja platsi esmakordselt kuusk, mis on toodud Tallinna piiridest. Jõulupuud kasvavad Kristiine linnaosas Kibuvitsa tänaval ühe elamu hoovis. Puu oli viltu vajunud ning varjas ka valgust, jättes osa eluruumidest pimedasse.

„1994. aastal oli see kuusk pisike ja kidur ning kasvab kuskil aianurgas. Istutasime ta ümber, mõtlesime et kasvab jõulupuuks. Kasvaski, aga liiga suureks ning hakkas vaikselt majale peale vajuma. Varem või hiljem oleks tulnud ta nagunii maha võtta. Aga et Raekoja platsile jõulupuuks... ega ühel kuusel ei saa uhkemat lõppu olla,“ ütles üks kuuse kaasomanikest.

Tänavu püüavad pilke südamekujulised kaunistused Raekoja platsi keskel kõrguval kuusepuul ja laval.

Südamekujulised ehted valiti Jõuluturgu kaunistama mitmel põhjusel – süda on armastuse sümbol ning üks ole ka jõulud üks südamlikumaid pühi üleüldse. Aga ka Tallinna vanalinn, Tallinna Jõuluturu toimumispaik, on õhust vaadatuna südamekujuline ning Keslinna reklaamib end südamega linnaosana!

Igal aastal külastab Tallinna Jõuluturgu üle poole miljoni inimese, külalisi ja uudistajaid on nii lähedalt kui kaugemalt. Lastele pakuvad meelelahutust karussellid ja jõuluvana, kes jagab oma majakeses parematele salmiütlejatele maiustusi. Kohapeal saab soetada kvaliteetset käsitööd nipsasjakestest praktiliste talveaksessuaarideni, kõhtu saab täita nii piparkookide kui toekate jõulupraadidega. Suupistete seas on tuntud jõuluroogi, aga ka täiesti uudseid, mis sobivad hästi just jõuluajal. Üle Raekoja platsi hõljub vürtsikas glögilõhn – seda kuuma jõulujooki pakutakse väga laias sortimendis, erinevate maitseainetega, nii lastele kui täiskasvanutele.

Jõulumeeleolu hoiab ülal, nagu ikka, spetsiaalne kultuuriprogramm. Nädalavahetustel esinevad Jõuluturu laval erinevad kollektiivid nii Eestist kui välismaalt, kokku käib lavalt läbi ligi 3000 esinejat. Advendiajal süüdatakse igal pühapäeval advendiküünal, rahvast tervitavad kiriku- ja linnajuhid. Aastavahetusel on kavas meeleolukas eriprogramm!

Allikad: Eesti Elu/Estonian Life, www.christmasmarket.ee

Lahkus igaviku teedele
kauaegne hea sõber

VIRVE TOOTSI

mälestavad leinas

Lydia, Reet ja Toomas, Laura

Sirje Ilmari

Helle ja Herbert Vare

Maimu ja Tiit

Astrid ja Karin

Perekond Ratnik

Lembit Öpik considers running for Estonian president

Former MP, Lembit Öpik, has told the BBC that he has considered contesting the post of president of Estonia post when it next comes up for election in 2021.

Öpik had been asked to consider being either a member of the Estonian parliament, or to consider running as president. "One position is just to be a member of parliament, which I would not mind doing. The other position is president of Estonia. It is more than just a non-executive role – I could make quite a big splash," Öpik said to the British public service broadcaster.

According to the former MP, he has not got a campaign plan but if he had support in Estonia, he would consider standing. "I am seriously interested in doing it, if it looks like Estonia feels like I have got something to contribute," Öpik said.

Öpik's parents fled Estonia in 1944. They settled in Northern Ireland, where Lembit was born in 1965. He graduated from the University of Bristol with a degree in philosophy. Before entering politics, Öpik worked for Procter & Gamble. Starting his political career in Newcastle, he was elected city councillor there in 1992. At the 1997 general election, the previous Liberal Democrat MP for Montgomery-shire retired and Öpik successfully stood as the Lib Dem candidate. He retained the seat in the elections in 2001 and 2005, but lost his seat to the Conservative candidate at the 2010 general election.

After this defeat his political career stalled, failing badly to become the

Liberal Democrat nominee for mayor of London in 2012.

In the British public life, however, Öpik is still very much a visible and well-known figure. He has appeared in several popular TV programmes – including the BBC's "Have I Got News for You" and "Question Time", participated in comedy shows and written columns. He also presents regular programmes on BBC Radio Kent.

In the UK, Öpik is considered a fairly controversial persona. As an MP, Öpik drew attention by warning that an asteroid may wipe out life on Earth (his grandfather, Ernst Öpik, was an astronomer and astrophysicist who spent the second half of his career at the Armagh Observatory in Northern Ireland). He even called on the government to invest £1 million a year in tracking asteroids to avert catastrophe.

The British public opinion turned somewhat negative about Öpik in 2006, when he dumped his fiancée, the Welsh television presenter, Siân Lloyd, in favour of the then-24-year-old Romanian singer Gabriela Irimia – known in the UK as one half of the pop duo, The Cheeky Girls. His subsequent active participation in TV programmes and comedy shows, however – coupled with a self-deprecating humour – has made him more likable figure among the public again.

In order to enter into the presidential election race, Öpik would have to be an Estonian citizen – and according to the Estonian laws, renounce his British citizenship. *Estonian World*

KOKAKUNST Piparkoogikeeks

Jõuluvürtsidega maitsetatud pehme ja mahlane keeks.

- 200 g võid
- 2,5 dl suhkrut
- 2 tl vanillisuhkrut
- 0,5 tl soola
- 4 muna
- 4 dl nisujahu
- 1 tl küpsetuspulbit
- 1 tl soodat
- 250 g hapukoort
- 2 sl kakaopulbrit
- 1 sl jahvatatud kaneeli
- 1 tl jahvatatud nelki
- 1 tl jahvatatud kardemoni

Vahusta toasoe või ja suhkur kohevaks vahuks. Lisa vanillisuhkur, sool ning ükshaaval ja pidevalt kloppides munad. Sega omavahel jahu, kakaopulber, maitseained, küpsetuspulber ja sooda ning sõelu võivahu hulka. Viimasena lisa hapukoort ning sega ühtlaseks tainaks, aga väldi ülesegamist.

Tõsta tainas võitatud ja riivsaia ülepuitatud keeksivormi ning küpseta 175-kraadises ahjus 50-60 minutit (kontrolli küpsust puutikuga).

Retsept: Väike piparkoogiraamat, foto: Marit Soobik (Perenaine.ee)

ESTONIAN CITIZENSHIP EXPLAINED

This is a précis of an article in ERR.

The case of the Rutto family from Abkhazia (Eesti Hääl, November, page 3), who lost their claim to Estonian citizenship following a recent Supreme Court ruling, has brought the issue of Estonian citizenship back into the media. Though the Rutto case concerns the matter of citizenship by birth, reactions have included other aspects as well, demonstrating once again how confusing the provisions of Estonia's Citizenship Act can be. The Rutto situation was somewhat more complicated than others.

Anyone able to trace back their lineage to someone who had the right to Estonian citizenship by birth before the beginning of the Soviet occupation on 16 June 1940 is still considered an Estonian citizen.

The current situation is still complicated. There seems to be a persistent myth that the children of an Estonian and a foreign parent will have to "choose" at some point in their lives, as Estonia does not allow dual citizenship, while in fact it does.

Estonia applies the *jus sanguinis* in its definition of citizenship by basic right. This means that to hold Estonian citizenship and for this to be a basic right, you have to be Estonian by blood, i.e. at least one of your parents needs to be Estonian.

Citizenship can also be acquired by naturalisation, but can lead to some confusion. As a naturalised Estonian, established legal practice regards one's citizenship as a privilege and not as a basic right. A naturalised Estonian can lose this privilege under certain circumstances.

One principle in the Citizenship Act is that while first-generation immigrants will always be limited, second-generation immigrants are regarded as Estonians by blood.

Estonians by blood cannot lose their citizenship. One is an Estonian for good, unless one chooses otherwise. This means that any Estonian by birth who either acquires the citizenship of another state later in life, or who holds it by blood because their parents aren't only Estonian, is *de facto* a dual citizen. Typical examples are Estonian Americans, Estonian Canadians, Estonian Brits and others. They number tens of thousands.

It also means that a person about to turn 18 years old, who has an Estonian as well as a foreign parent, will not have to choose a country. They are and will remain dual citizens by virtue of the fact that they cannot lose and cannot be deprived of their Estonian citizenship to which they are entitled by birth.

The only option for an Estonian by blood to quit the country for good is by submitting an application for release.

For instance, this applies to American dual nationals who want to join the US Army, which takes American citizens only.

Naturalised Estonians can lose their citizenship as it is granted as a privilege. To be granted this privilege, the Estonian state requires one to give up all other citizenships they may hold. Should they wish to restore their original or another citizenship they can lose their Estonian citizenship. The Estonian Citizenship Act is unlikely to be challenged by an international court. For 'Estonians' around the world Citizenship it is easy to get confused by the question 'who exactly is an Estonian by blood?'

For example after WW2 Uno Rang was granted travel papers by the United Kingdom but never held British citizenship. After independence in 1991 Uno's son applied for Estonian citizenship and was informed that he was a citizen by birth and could apply for an Estonian passport. Uno's grandson Adam now lives in Estonia working for the e-Residency Programme and has qualified in accordance with the statement in the second paragraph.

The idea that children of a mixed couple will have to choose between their parents' countries come their 18th birthday is a myth. Though the Citizenship Act states that an Estonian cannot hold the citizenship of another state, this is contradicted and in practice overruled by the statement that no Estonian by blood can be deprived of citizenship.

The debate surrounding citizenship and its different variants has cropped up from time to time since Estonia regained its independence in 1991. Major change to the policy so far has been prevented by conservative forces in the Riigikogu. Though the national parliament has discussed bills to amend the Citizenship Act on several occasions, the policy has never been made more liberal.

One argument against change has been that the limitations themselves are limited. Once a naturalised couple have children of their own, that second generation is considered Estonian by birth, which means that unlike their foreign parent, they cannot lose and cannot be deprived of Estonian citizenship anymore unless they should want to and they apply for release themselves.

Another prevailing argument is that the current law acts as a defence against potential passport-distributing on the part of Russia, of the kind that was seen in Crimea and Eastern Ukraine in the years leading up to Russian annexation and occupation.

ERR

Foto: Kaader film-

FILM "SELTSIMEES LAPS" (THE LITTLE COMRADE)

Moonika Siimetsa "Seltsimees laps" kuulutati Londoni filmifestivalil UK Film Festival aasta parimaks mängufilmiks. Sellel festivalil võistlesid igal aasta noored lootustandvad filmitegijad üle maailma, kelle – nagu märgivad festivali korraldajad - rahvusvaheline karjäär on veel ees. Ühtlasi oli tegu "Seltsimees lapse" esimese linastusega Inglismaal. Tänavu toimus UK Film Festival Londonis viiendat korda. *Err/ Meie Kodu*

"The Little Comrade" film was highly commended at the London film festival. The film is set in Estonia in 1950, in the midst of Stalinist tyranny. 6-year-old Leelo sees her mother, a school's principal, taken away at gunpoint to a prison camp. Her mother's last words are "If you're a good child, I'll be back soon". Leelo vows to be on her best behaviour in the hope that it will bring her mother back.

But her mother does not return. Confusion only grows as "good" and "bad" no longer seem to hold any meaning in these troubled times - Why is the Estonian flag forbidden? Who is the people's enemy and why is the scary NKVD lurking around their home? Is it an honour or a shame to be a pioneer???

EELSEISVAD ÜRITUSED JA TEATED

BRADFORDI EESTI KODU
 Traditsiooniline jõulupidu lastele
 16. detsembril kell 16.00

Kohvilaud, jõululaulud ja jõuluvana. Klubi liikmed, palun võtke ühendust Pauliga (07789 767017) või kirjutage meile facebooki enne 9. detsembrit ja andke teada mitmele lapsele (kuni 11-aastased) te jõuluvanalt kommipakki soovite. Traditsiooniks on, et vanemad / vanavanemad võtavad lapsele kaasa ka lisapaki jõuluvana koti jaoks.
 8 Clifton Villas, BD8 7BY

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, BD8 7BY

Tel: 01274 544221 www.Facebook.com/EestiKodu

info@eestikodu.co.uk info@eestikodu.co.uk

**Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine -
 laupäeval 23. veebruaril 2019
 Jaanipidu - laupäeval 15. juunil**
**EELK LONDONI KOGUDUSE
 JÕULUTEENISTUS**
Pühapäeval, 16. detsembril - kell 14:00

Teenib - pastor Lagle Heinla

 Teenistus toimub Saksa Luterlikus kirikus
 St. Mary with St. George, 10 Sandwich Street,
 Kings Cross, London WC1H9PL

 Teenistusele järgneb jõulumeeluline
 koosviibimine

 Saksa luterlik kirik asub Luterliku Nõukoguga
 samas majas, sissepääs Sandwich Street poolt.
 Kiriku sissepääs on mööda treppe keldrikorrusele,
 kellel on liikumisraskused saab sisse International
 Lutheran Student Centre poolt, mis asub teasel
 pool - Thanet Street ja seal on lift ning vähem
 treppe.

Lähimad metroojaamad:

Russell Square ja Kings Cross.

<http://german-church.org/london-ost/index.php/en/st-marien-mit-st-georg>
I.E.S. TULEVIK

Catthorpe Manoris, Catthorpe, LE17 6DF

2019 aastakava

1-3. märts - Seltskondlik nädalavahetus
10-12. mai - Seltskondlik nädalavahetus ja
45. aastapäeva tähistamine (11 mai)
11-17. august - Eesti Noorte ja Laste Suvelaager
70.a juubel
17. august - Suvelaagri lõpupidu
8-10. november - Seltskondlik nädalavahetus
9. november - Aasta peakoosolek
 Info: kristysheldon@hotmail.com
<https://tulevik.co.uk/Facebook-Tulevik@tulevik1>

JÕULU- JA NÄÄRIKU
**Eesti Hääl soovib
 sünnipäeva lastele õne**

17. dets.	Ida Lemsalu
19. dets	Helgi Alam
24. dets	Robert Haidak
29. dets	Linda Lembra
30. dets	Lynn Haidak
1. jaan	Helgi Öpik
3. jaan	Evi Vink
6. jaan	Ingrid Williams
11. jaan	Ants Aug
14. jaan	Meeri Jeckalejs
Sündinud	
22. dets 1868	Jaan Tõnisson
24. dets 1843	Lydia Koidula
26. dets 1803	F R Kreutzwald

26. dets 1953	Toomas-Hendrik Ilves
30. dets 1962	Paavo Järvi
1. jaan 1799	F R Faehlmann
2. jaan 1890	Henrik Visnapuu
7. Jaan 1916	Paul Keres
7. jaan 1887	Oskar Luts
9. jaan 1891	August Gailit
13. jaan 1890	Jüri Uluots
19. jaan 1942	Paul-Erik Rummo

Surnud

21. dets 1982	Ants Oras
26. dets 1933	Eduard Vilde
31. dets 1949	Raimond Valgre
5. jaan 1977	Artur Adson
8. jaan 1954	Eduard Wiiralt
9. jaan 1945	Jüri Uluots

11. jaan 1909	K.A.Hermann
13. jaan 1907	Jakob Hurt
15. jaan 1977	Riho Päts
16. jaan 1942	V.Grünthal-Ridala
17. jaan 1938	Jakob Liiv
18. jaan 1956	Konstantin Päts
Mälestame Inglismaal elanud lahkunuid	
19. dets 1998	Salme Aareandi
21. dets 1990	Are Helbemäe
25. dets 2009	Kalju Toom, IEÜ juhatuse liige
1. jaan 1985	Liki Toona, lavastaja ja näitleja
1. jaan 2012	Tamara Maripuu, LESi esinaine
4. jaan 1970	Kapt. Ilmar Kaasik, sõjaväelane
8. jaan 1999	Adolf Hanssoo, E.E.L.K esimees Londonis
13. jaan 1997	Rene Beermann

Tänuavaldus

Suur ja südamlik tänu sugulastele, sõpradele ja kaasmaalastele, kes mind minu 95 a. sünnipäeva puhul õnnitlesid ja mind lillede ning kinkidega ülekülvasid! Palju tänu Jacquile, Sharonile ja Paulile peolaua korraldamise eest ja Klubi Eesti Kodu kõige abi eest.

Lydia Järvik

ESTO 2019

ESTO 2019 passes can now be purchased at reduced prices until February 28th from the ESTO website estofestival.com.

The XII Global Estonian Cultural Festival takes place from June 27th in Helsinki, then to Tartu, before finishing in Tallinn on July 3rd prior to the National Song and Dance Festival.

The opening ceremony will take place at The Helsinki Cathedral followed by the Opening Concert "Bridge of Times" at the Senate Square. The ESTO Youth Programme will begin a day earlier at the Helsinki Estonian House, with presentations and lectures on the topics of Estonian-Finnish Relations and other common matters.

On the evening of the Opening Day, ESTOnians will sail to Tallinn on board the Tallink Europa, and while at sea will enjoy dinner, dancing and performances at the ESTO Opening Gala Party. On the following day ESTOnians will be welcomed in Tartu, the location for an International Estonian Youth Congress, social gatherings with University students and fraternities and choir singing on Tartu Town Square.

Tallinn welcomes ESTO from July 1- 3, including a National Congress, programmes at the Museum of History and Museum of Film at Maarjamae before concluding with a grand ESTO Gala Ball at Lennusadam on the eve of the Song and Dance Festival.

In order to participate in opening and ending festivity events, the Gold Pass is required. Entrance to other events is guaranteed only with a Pass. Family and Youth passes will be on sale also and reduced pricing is only available until the end of February 2019. Single tickets will be sold only if spots are available. The sale of ESTO Passes is organised by ESTO partner Estravel: <https://secure.estravel.ee/esto2019/>

Lahkus armas ema, vanaema ja vanavanaema

VIRVE TOOTSI

(nee KALJUSTE)

sünd: 25.12.1930 Narvas

surn: 06.12.2018 Tallinnas

mälestavad leinas

Tiiu,
Peeter, Lucie, Tristan ja Iris.
Eva

Puhka rahu

Leinateated teistest eesti ajalehtedest
Eesti Elu (Kanada)

Ingvar Kattemaa *04.07.1929 Tallinnas; †13.11.2018 Cambridge, Ontario

Asta Toop (Johannes) *28.04.1926 Tallinnas; †31.10.2018 Torontos

Raffi Koks *27.01.1925 Nõmmes; †14.10.2018 Torontos

Helene Viidik *20.05.1913 Eestis; †06.11.2018 Torontos

Helgi Seim *14.06.1930 Tallinnas; †12.11.2018 Markhamis (T)

Vaba Eesti Sõna (USA)

Evi Inge Hotyckey (Anson) *02.02.1934 Pärnus; †14.10.2018 Connecticutis

Lilian Grauberg Bein *10.01.1930 Valgamaal; †15.11.2018. Pennsylvanias

Niina Kants *18.04.1921 Pärnus; †13.11.2018 Portlandis

Ivo Henry Heitur *28.12.1931 Paides; †17.11.2018 Atlantas

Iri Karist Luts *07.11.1934 Viljandis; †26.11.2018 Connecticutis

Meie Kodu (Austraalia)

Tiiu Kroll-Simmul *21.10.1940 Tartus; †15.08.2018 Sydney's

Hillar Suviste *15.03.1927 Vahastus; †10.09.2018 Sydney's

Arne Grünberg *18.05.1933 Tallinnas; †03.10.2018 Melbourne's

Glory Toom *11.08.1927 Tartus; †17.10.2018 Melbourne's

Leonhard Praks *10.09.1911 Arula vallas; †19.10.2018 Canberras

Evi "Kiki" Mätas *09.07.1927 Tartus; †21.10.2018 Sydney's

Evi "Kiki" Mätas *09.07.1927 Tartus; †21.10.2018 Sydney's

Evi "Kiki" Mätas *09.07.1927 Tartus; †21.10.2018 Sydney's

Evi "Kiki" Mätas *09.07.1927 Tartus; †21.10.2018 Sydney's

Evi "Kiki" Mätas *09.07.1927 Tartus; †21.10.2018 Sydney's

Eesti Rada (Saksamaa)

Robert Kivi *26.05.1923 Valgas; †23.09.18 Bocholtis

LAUS & PARTNERID

ADVOKAADIBÜROO • LAW OFFICE

EST. 1992

 PAKUME JURIIDILIST TEENUST
 KÕIGIS EESTI ÕIGUSE VALDKONDADES,
 KAASA ARVATUD

**VÕLAÕIGUS,
 KODAKONDSUS,
 PEREKONNAÕIGUS,
 PÄRIMISÕIGUS,
 TÖÖÕIGUS,
 ÄRIÕIGUS JA
 FINANTSÕIGUS**

ÜKSKI PROBLEEM POLE LAHENDAMATU!

ESIMENE KONSULTATSIOON TASUTA

 VÕTKE ÜHENDUST KAS EMAILI VÕI
 TELEFONI TEEL

INFO@LAUSPARTNERS.EE

+372 662 2640

WWW.LAUSPARTNERS.EE

EESTI HÄÄL - ESTONIAN NEWS

Published by the Association of Estonians in GB

Toimetus - Reet Järvik ja Toomas Ojasoo

Korrekatuur - Tiina Kõiv

 Aastaks tellimus (UKs) - £16; Leinakuulutused -
 miinimum £12. Ühisleinakuluutus - £4.00 isik; £5
 pere

 Tšeki saajaks märkige "Estonian News",
 4 Briar Gate, Long Eaton, Nottingham. NG10 4BL.

Tel: 0115 877 6877 e-mail: info@eestihaal.co.uk

Vaated Eesti Häälles avaldatud artiklile ei

tarvitse alati ühtuda toimetuse seisukohtadega.

Iga artikli eest vastutab allakirjutanu. Toimetaja

võib teha muudatusi ilma autori loata.

Printed by Diamond Print, Long Eaton, NG10 4HN